

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion Philostorgiu Kai Theodōru

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XXII. De Theophilo Alexandriae Episcopo & de his, quae in eversione
Idolorum illic gesta sunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

& hujusmodi alia cum dixisset, crucis- que signo aquam signasset, Equitio cui- dam diacono, qui fide ac zelo munitus erat, præcepit ut aquam acciperet, & oculis ad locum properans, eam cum fide spargeret, ignemque admoveret. Quo ita facto, Dæmon aquæ vim non ferens aufugit. Ignis vero aquâ ipsi contrariâ, non secus atque oleo excita- tus, & materiam apprehendit, & mo- mento temporis eam consumpsit. Ita columnæ combustis, quibus suffulcie- bantur, lignis, & cœruerunt ipsæ, & duodecim alias eadem ruinâ secum traxerunt. Sed & templi latus quod columnis cohærebat, illarum vi simul tractum concidit. Ex quo ingens secutus fragor, cum universam urbem pervalisset, cunctos ad rei spectaculum excitavit, qui cum ad verlarum quoque dæmonis fugam didicissent, hymnos in supremi omnium moderatoris laudem canere cœperunt. Reliqua quoque delubra eodem modo destruxit divinus ille Antistes. De quo cum multa quoque alia plane admiranda mihi suppetant ad narrandum: nam & ad invictissimos Martyres scribere, & ab iisdem litteras accipere consueve- rat; tandemque ipse martyrii coro- nam adeptus est: ea nunc referre su- perledeo, ne sermonem longius tra- hens, hujus operis lectores tædio af- ficiam. Ad alia igitur narranda trans- grediar.

CAP. XXII.

De Theophilo Alexandria Episcopo, & de his, que in everfione idolorum illic ge- stasunt.

A Thanasio illi celeberrimo, in Episcopatu successit admirandus Petrus: Petro Timotheus: Timotheo verò Theophilus, vir singulari pru- dentia ac fortitudine animi præditus. Hic Alexandrinorum urbem simula- chrorum fraude liberavit. Non enim solum delubra idolorum funditus evertit, verum etiam præstigiis sacerdotum, qui multitudinem decipiebant, iis qui decepti fuerant, spectandas proposuit. Statuas enim ex ære & ligno intus cavas fabrican- tes, earumque dorfa parietibus ap- plicantes, meatus quosdam relin- quebant. Deinde per adyta sube- untes, & in statuarum penetralia in- trogressi, per has imperabant quid quid vellent. Hac fraude decepti, qui audiebant, iussa exequabantur. Sapientissimus igitur Præful cum simu-

A είπων ἑόσα τέτοις παρρόμοια, καὶ ἑπιθεύ- σαυρῆ τὸν τύπον τῶ ὕδαλι, ἐκτύτιον πνα διακ- νίας ἠξιωμένον, πῖσις κὶ ζήλω πεφραγμένον λαβὴν τοῦ ὕδατος ἐκέλευσε, καὶ διὰ τὰ χεῖρας δει- μῶν, καὶ μὴ πῖσις εως διαρράναται, καὶ τὴν ὄρα- γασα πρὸς ἐνεγκεῖν. ἔτω τέτα γηρομένον, ἀπὸ- δραμν ὁ δαίμων οὐκ ἐνεγκων τὴν τῶ ὕδα- λῶ πρὸς ἑοσολῶν. τὸ ἦ πῦρ, ὡς ἐλαίω τῶ ὕδα- λι πάλω χηροσάμνον ὕδαλι, ἐπελάβετο τῶ ζήλων καὶ ταῦτα ἐν ἀκαρεῖ καὶ ἠνάλωτα ὁ ἦ κίονες, φρεῖ δὲ ἔξερει δὸν ἦ γηρομένον α- **B** τῶ τε καὶ ἴπετον, καὶ ἄλλες εἰλκυσαν δὲ οὐκ ἔδεκα. καὶ πρὸς τὸ τῶ κίονι σιωπημῶν καὶ ἠνέχθη πωλοθρον, ὑπὸ τῆς ἐκείνου βίαι- σιωλεχουδέν. ὁ ἦ κίονι εἰς ἅπαν τὸ ἀσ- διαδραμῶν, πολὺς γὰρ ἦν, πάντας εἰς ζῆλο- σιωήγειρεν. ἐπὶ δὲ ἦ καὶ τῶ ἀνιπάλω δαίμο- νι ἔμαθον τὴν φυγῶν, εἰς ὑμνωδίαν ἔξερει τῶν ὄλων τὴν γλῶσσαν ἐκίνησαν. ἔτω καὶ ταῖλα τεμῆνη καὶ ἔλυσεν ὁ θεῖος ἐκείνος ἦ χεῖρας. πολλὰ ἦ καὶ ἄλλα πρὸς τῶ ἀνδρὸς κὶ λίαν ἀξία γασα διηγήματα ἔγρα- καὶ γὰρ τοῖς κηφόροις ἐπέσελλε μάρτυροι καὶ ἀνιγρῶφω ἐτύχανε, καὶ τέλει καὶ ἀπὸ τὸν τῶν μαρτύρων ἀνεδήσατο ἔξερει ἀπὸ δὲ οὐματαῦτα ἠν ἴσορεῖν, ἵνα μὴ λίαν μακρο- νων ἀποκησῶ τῶ ἐν ἰδὲ οὐμένους τῆ συγγραφή- ἐφ' ἑτέρων τῶν διήγησιν τῶ νομα.

Κεφ. κβ΄.

Πρὸς διωφίλου ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας, καὶ τῶ ἀπὸ τῶ κατὰ τῶ εἰδῶλων ἀσπίθι γηρομένον.

A Θανάσιον ἐκείνον τὸν πολυθεύλιον Ἰθαμασῶν διεδέξατο πέτερος τῶ πέτερον τιμόθεος. πμόθεον δὲ θεόφιλος ἀνὴρ πικνός τε ἦν φρεῖνας, καὶ ἀνδρείος τῶ φρεῖνημα. ὅστις τὴν ἀλεξάνδρου πόλιν τῶ δολικῆς ἠλδοθέρωσε πλάνης. ἔγδ μόνον ἐκ βαθρων ἀνέσασα τα τῶν εἰδῶλων τεμῆνη, ἀλλὰ καὶ τῶν ἔξερειπαλίωτων ἱερῶν τῶ ἐξερειπαλημένοις ὑπέδειξε μηχανήματα. ταῦτα γὰρ ἐκ χαλκῶ καὶ τῶ ἐν ζήλων κενὰ ἐκδοῦν καλασκηδῶνες ἔξερεινα, καὶ τοῖς τοίχοις τῶ τέτων πρὸς ἑαρομόζοντες ἰώτα, πορὸς τῶν ἀφανῆς ἐν τοῖς τοίχοις ἠφίεσαν. ἐπὶ δὲ τῶν ἀδύτων ἀνιόντες, καὶ εἰς τῶν ἔξερεινα γη- νόμοι, ἀπὸ ἐβέλοντο διὰ τέτων ἐκείνων. φενακίζομενοι δὲ οἱ ἐπαίοντες, ἔδρασαν τῶ κελευόμενον. ταῦτα ὁ σφῶτα κατὰ τῶ

δραχεῖδος, τοῖς ἑξαπαλήθεισιν ὑπέδειξε δὴ μοις, εἰς δὲ τὸν τῆσ σαράπιδος νεὸν ἀναβὰς τῶν δὲ παναχρῆ γῆς κατὰ φασίπνες μέγιστος τε ἔσθι καὶ κάλλιστος· εἶδε τὸ ξόανον παμμέγεθες καὶ τῷ μεγέθει τῆς θαλάσσης δεδιπλώμενον· ὡς εἰ τις τέτω πελάσῃ, κλονηθῆσαι μὴ ἢ γῆ, παναλευθρία δὲ ἀπαντα καταλύεται. Ἀλλὰ τέτρεσ μὴ τῆς λόγους γεραϊδίων μεθύνων νομίσας εἶναι ληρημαία, ἔδὲ μεγέθες ὡς ἀψύχῃ καταφορήσας, ἐκέλευσέ τι πελέκην ἐχόντι παῖσαι πορθύμως τὸν σάραπιν. ἐκείνῃ δὲ παύσασθαι, ἐβόησαν μὴ ἀπαντες τὸ θρυλιέμενον δέισασθαι· ὁ δὲ σάραπιδος δεξάμενος τὴν πληγὴν, ἔτε ἤληγε, ἐξύλιθον γὰρ ἦν, ἔτε φωνὴν ἀφῆκεν, ἀψύχῃ ὦν. ἐπεὶ δὲ τὴν κεφαλὴν ἀφῆρέθη, μῦθες ἀγγελῆδον ἐξέδραμον ἐνδοθέντων γὰρ οἰκηθῆριον ἦν ὁ αἰγυπθίων θεός, εἰς μικρὰ δὲ αὐτὸν διελόντες, τὰ μὲν παρῆδοςαν τῷ πυρὶ τὴν δὲ κεφαλὴν διὰ παντός ἔασε· ἐσυρην, τῶν προσκυμένων ἑσώνων καὶ τῆσ παρ' αὐτῶν προσκυνηθέντων ἀδένειαν κομωθέντων. ἔτω δὲ τῶν πανταχρῆ γῆσ καὶ θαλάσσης τῶν δαυμόνων κατελύθη τεμένη.

Alachra destrueret, circumventæ multitudini eas fraudes patefecit. Porro cum in templum Serapidis ascendisset, quod omnium toto orbe fanorum maximum simul ac pulcherrimum fuisse à quibusdam dicitur, statuam vidit ingentem, & quæ magnitudine sua terrorem injiceret spectantibus. Præter hanc magnitudinem, falsus quidam rumor sparsus erat, si quis propius ad simulachrum accederet, terræmotum statim oriturum, & omnes funditus perituros esse. Sed Theophilus, cum rumores istos nihil aliud quam ebriarum anicularum deliria esse existimaret, magnitudinem verò simulachri, utpote inanimem despiceret, cuidam securim gestanti iussit, ut forti animo Serapim feriret. Qui cum ictum infixisset, universi cõclamantur, id quod fama vulgatum fuerat reformidantes. At Serapis, acceptâ plagâ nec doluit, quippe qui ligneus erat: nec vocem emisit, utpote inanimis. Ubi vero caput ei truncatum est, murium agmen ex internis erupit. Egyptiorum enim Deus, murium erat domicilium. Post hæc simulachro minutatim discerpto, reliquas quidem partes flammis ablumpserunt: caput vero per universam urbem traxerunt, cunctis ejus cultoribus inspectantibus, & imbecillitatem ejus, quem coluerant, deridentibus. Hoc modo Dæmonum templa omnibus locis terra marique subversa sunt.

Κεφ. κγ΄.

CAP. XXIII.

Πεὶ φλαβιανὸς ἄντιοχείας ἐπίσκοπον, ἡ δὲ δια παυλίνου γενημένης τοῖς δυτικοῖς ἑσάσεσ.

De Flaviano Antiochia Episcopo & de dissidio propter Paulinum inter Occidentales & Orientales exorto.

ΕΝ ἀντιοχείᾳ δὲ μελεπίσ τῆσ μεγάλης τὴν προεδρίαν φλαβιανὸς διεδέξατο, ὁ σὺν διοδώρῳ τῆσ πολλῆσ ἐκείνῃσ ὑπὲρ τῆσ τῶν προβάτων σωτηρίας ὑπομεινῆσ ἀγῶνας. ἐδελήθη μὲν γὰρ ὁ παυλίνος τὴν τῆσ ἐκκλησίας ἡγεμονίαν λαβεῖν. ὁ δὲ τῶν ἑσῶν ἀνείπε χορῆσ, ἔχῆναι λέγων τὸν μελεπίσ τὰσ συμβελάσ μὴ δεξάμενον, μετὰ τὴν ἐκείνῃσ τελουτὴν τὸν ἐκείνῃσ θρόνον λαβεῖν. ἀλλὰ τὸν πολλοῖσ λαμπρωόμενον πόνοισ, καὶ ἐπὶ πλείοισ τῶν προβάτων προκινδυνόσαντα, προσήκει γῆρας ποιμενα. τέτω καὶ ῥωμαίοισ καὶ αἰγυπθίοισ δυσμένειαν πρὸς τὴν ἐῶν μακροχρόνῃσ ἐργατῶ. ἐδὲ γὰρ τῷ παυλίῳ θανάτῳ συγκατελύθη τὸ ἐχθρῶ. ἀλλὰ καὶ μετ' ἐκείνῃσ διαγίγῃ τὸν ἐκείνῃσ παρῆληφθὸς θρόνον,

Antiochiæ vero, post magnum Meletium Episcopatum suscepit Flavianus, is qui unâ cum Diodoro pro Christiani gregis salute totâ tanta subierat certamina. Ad Paulinus quidem præsulatum Ecclesiæ illius sibi vindicabat. Sed reclamavit Antistitum cœtus, rationi consentaneum non esse dicens, ut qui Meletii consilia respuisset, post ejus obitum sedem illius acciperet: illum potius pastorem fieri oportere, qui multis laboribus inclaruisset, & pro ovibus diutissime propugnasset. Ea res Romanos & Ægyptios diu infensos reddidit Orientalibus: Nam nec Paulini morte simultas extincta est. Sed post hujus mortem, cum Evagrius in locum illius subrogatus fuisset

